

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/20-07/4
URBROJ: 613-02-06-21-8

Zagreb, 24. veljače 2021.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
GRADSKE PLINARE ZAGREB D.O.O. ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O DRUŠTVU	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	8
III.	REVIZIJA ZA 2019.	18
	Ciljevi i područja revizije	18
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	18
	Metode i postupci revizije	19
	Nalaz za 2019.	20
	Provedba naloga i preporuka	32
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	33

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija društva Gradska plinara Zagreb d.o.o., Zagreb (dalje u tekstu: Društvo) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca), Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama kapitala i Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Društva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Društva za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu sa Zakonom o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20 – ispravak) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI).

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima. Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi. Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Društva za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Sredstva osiguranja plaćanja kod naplate usluga distribucije plina nisu pribavljena u skladu s Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava te Odlukom o sredstvu osiguranja plaćanja tražbina Društva na temelju ugovora o distribuciji zaključenih na neodređeno vrijeme. Društvo je trebalo pribaviti ukupan iznos potrebnih sredstava osiguranja plaćanja od tri opskrbljivača plinom u iznosu od 6.214.008,00 kn, a pribavljena su sredstva osiguranja plaćanja u iznosu od 3.139.500,00 kn, što je 3.074.508,00 kn manje od iznosa određenog navedenom Odlukom. (točka 1. Nalaza)
- Pojedine stavke plana ulaganja, nematerijalne imovine, odgođene porezne imovine, obveza prema dobavljačima, drugih potraživanja, nespomenutih poslovnih prihoda te Plana nabave nisu planirane u skladu s Uputom za izradu procjene (rebalansa) plana poslovanja za 2018. i plana poslovanja za 2019., prema kojoj je određeno da je u planu poslovanja potrebno realnije sagledati i procijeniti planske veličine prihoda i rashoda, a ulaganja treba planirati u okviru izvora financiranja koji se mogu realno osigurati. Vrijednosno su značajna odstupanja ostvarenja u odnosu na plan kod ulaganja u plinovode koja su planirana u vrijednosti od 60.079.006,00 kn, a ostvarena su u vrijednosti od 34.493.264,00 kn, ulaganja u kućne priključke planirana u vrijednosti od 5.500.000,00 kn, a ostvarena u vrijednosti od 21.142.933,00 kn, nabave novih plinomjera i njihove zamjene planiranih u vrijednosti od 25.670.085,00 kn, a ostvarenih u vrijednosti od 14.990.212,00 kn te ulaganja u softvere planiranih u vrijednosti od 8.150.000,00 kn, a ostvarenih u vrijednosti od 947.022,00 kn. Također je izgradnja i stavljanje u uporabu plinovoda u 2019. planirano u vrijednosti od 14.130.000,00 kn, a ostvareno u vrijednosti od 30.364.650,00 kn te je rekonstrukcija plinovoda planirana u vrijednosti od 33.044.000,00 kn, a ostvarena u vrijednosti od 23.680.386,00 kn. (točka 2. Nalaza)
- Društvo je tijekom 2019. nakon provedenih postupaka javne nabave zaključilo 76 ugovora za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti od 92.100.641,00 kn. Prema Registru ugovora jednostavne nabave za 2019., tijekom 2019. pokrenuti su postupci jednostavne nabave za 239 predmeta nabave te su zaključeni ugovori ili izdane narudžbenice za robe, radove i usluge u vrijednosti od 6.958.971,00 kn. Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma nije pravodobno ažuriran.

Od 25 pregledanih predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 3.166.641,00 kn, kod pregledanih 18 predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 2.177.909,00 kn izdane su narudžbenice i zaključeni su ugovori na temelju jedne pristigle ponude. Nadalje, za 12 predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 1.728.829,00 kn Društvo je na mrežnim stranicama uputilo poziv za dostavu ponuda, od kojih za jedanaest predmeta nabave nije upućivalo i pozive za dostavu ponuda gospodarskim subjektima, što nije u skladu s Pravilnikom o postupku provođenja jednostavne nabave iz lipnja 2017., prema kojem je određeno da se, uz objavu na mrežnim stranicama, pozivi za dostavu ponuda upućuju i prema najmanje tri gospodarska subjekta.

Od 21 pregledanog postupka javne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 60.538.299,00 kn, kod pregledanih sedam postupaka javne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 20.042.129,00 kn pojedini članovi stručnog povjerenstva za javnu nabavu nisu potpisali zapisnike o pregledu i ocjeni ponuda te je u spomenutim zapisnicima navedeno da su odsutni. U stručna povjerenstva za javnu nabavu imenovano je od četiri do šest članova, a jedan ili dva člana povjerenstva nisu potpisala navedene zapisnike. Otvaranju ponuda prisustvovala su dva člana povjerenstva. (točka 3. Nalaza)

Obveze Društva

Društvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Društvo je tijekom 1993. preoblikovano iz javnog poduzeća u društvo s ograničenom odgovornošću. Opći akti Društva su 1995. usklađeni sa Zakonom o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99 – vjerodostojno tumačenje, 52/00 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11 – pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19) te je sastavljena Izjava. Osnovna djelatnost Društva je do travnja 2008. bila distribucija i opskrba plinom. Nakon razdvajanja energetske djelatnosti opskrbe i distribucije plina, osnovna djelatnost Društva je distribucija i skladištenje plina, dok je za djelatnost opskrbe plinom u travnju 2008. osnovano drugo društvo za opskrbu plinom pod nazivom Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o. Osnivač i jedini član Društva je društvo Zagrebački holding d.o.o., Zagreb. Temeljni kapital Društva iznosi 269.724.500,00 kn. Sjedište Društva je Radnička cesta 1, Zagreb.

Društvo obavlja djelatnost distribucije i skladištenja plina, zastupanja na tržištu plina, pregleda i umjeravanja regulatora plina, izrade elemenata za plinoinstalaterske radove, tehničkog ispitivanja i analize, ispitivanja protočnih mjerila obujma plina i mjerila kojima se korigira obujam plina, održavanja distribucijske mreže, ovjeravanja zakonitih mjerila i/ili poslova pripreme zakonitih mjerila za ovjeravanje, inspekcije plinomjera i uređaja za pretvorbu obujma plina te druge poslove upisane u sudski registar. Distribucija plina je regulirana energetska djelatnost koja se obavlja kao javna usluga dostupna svim kupcima i energetskim subjektima prema reguliranim uvjetima pristupa i korištenja te po reguliranim cijenama u skladu s Metodologijom utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina (Narodne novine 48/18), koju je donijela Hrvatska energetska regulatorna agencija. Djelatnost distribucije plina obavlja na području Grada Zagreba, gradova Zaprešića i Velike Gorice te općina Dubravica, Marija Gorica, Pušća i Brdovec. Također, na temelju zaključenih ugovora o distribuciji s energetskim subjektima (opskrbljivačima) pruža usluge distribucije plina za 23 energetska subjekta, od kojih je 19 aktivno u 2019., te isporuku plina za 287 579 krajnjih kupaca priključenih na plinski distribucijski sustav.

Na temelju dozvole Hrvatske energetske regulatorne agencije iz siječnja 2019., Društvo obavlja energetska djelatnost distribucije plina za razdoblje od 15 godina.

Društvo je na temelju ugovora iz ožujka 2018., koji je zaključilo s društvom Elektrometal d.d., Bjelovar, i uplate iznosa od 41.000.000,00 kn steklo 100,0 % poslovnog udjela u društvu Elektrometal – distribucija plina d.o.o., Bjelovar, kojem je od rujna 2019. promijenjen naziv u društvo Gradska plinara Bjelovar d.o.o., Bjelovar. Društvo kao matica i ovisno društvo iz Bjelovara obavljaju reguliranu energetska djelatnost distribucije prirodnog plina, čije poslovanje nadzire i regulira Hrvatska energetska regulatorna agencija.

U okviru Društva ustrojeni su Ured Uprave, pet sektora (Sektor za usluge korisnicima i kupcima, Sektor distribucije, Sektor razvoja i investicija, Sektor za ekonomske poslove i Sektor za korporativno upravljanje), dvije zasebne službe (Služba informatike i Služba za provjeru postupanja i dokumentiranje sustava upravljanja) i Odjel za unutarnju reviziju. Koncem 2019. imalo je 430 zaposlenika.

Tijela Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupštinu čini jedini član Društva, društvo Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, zastupan po predsjednici Uprave navedenog društva, Ani Stojić Deban.

Prema Izjavi Društva, Nadzorni odbor ima do sedam članova, od kojih je jedan predstavnik zaposlenika Društva, dok do šest članova Nadzornog odbora bira Skupština Društva. Društvo je do 17. lipnja 2019. imalo pet članova Nadzornog odbora, nakon čega je do konca 2019. imalo tri člana. Nadalje, Izjavom Društva određeno je da se Uprava Društva sastoji od jednog do pet članova (direktora) koje imenuje Skupština Društva.

Od 31. prosinca 2018. do 1. travnja 2019., na temelju Odluke Skupštine Društva, direktorica/članica Uprave je Ana Stojić Deban, dipl. ing., koja je 31. prosinca 2018. dala specijalnu punomoć zaposleniku, direktoru Sektora razvoja i investicija, Brunu Lackoviću da u ime i za račun Društva poduzima sve radnje koje može poduzeti direktor Društva. Na temelju Odluke Skupštine Društva, od 11. ožujka 2019. direktor/član Uprave Društva je Tomislav Mazal, dipl. iur. Direktor/član Uprave Društva je 24. lipnja 2020. donio opoziv specijalne punomoći za Brunu Lackovića.

Planiranje

Uz suglasnost Nadzornog odbora Društva, Plan poslovanja za 2019. donesen je u studenome 2018., a sredinom siječnja 2019. usvojen je Odlukom Skupštine Društva. Plan poslovanja usklađen je sa srednjoročnim planom za razdoblje 2019. – 2023., a sadrži plan Računa dobiti i gubitka, Bilance, ulaganja, novčanog tijeka, Plan nabave, broja zaposlenih, fizičkog opsega usluga (distribucija prirodnog plina u kWh i broja obračunskih mjernih mjesta), tekućeg i investicijskog održavanja sredstava rada, utroška energije te kvalitete usluga. U financijskom planu prihodi i rashodi planirani su prema računima iz računskoga plana koji primjenjuje Društvo.

Ukupni prihodi planirani su u iznosu od 293.560.416,00 kn. Poslovni prihodi planirani u iznosu od 291.410.068,00 kn odnose se na prihode od prodaje proizvoda i usluga povezanim društvima u iznosu od 161.002.986,00 kn, odgođene prihode na temelju Međunarodnog računovodstvenog standarda 20 Računovodstvo državnih potpora i objavljivanje državne pomoći u iznosu od 68.556.448,00 kn, prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu (gospodarstvo i građani) u iznosu od 34.302.365,00 kn, prihode iz proračuna Grada Zagreba u iznosu od 1.599.669,00 kn, naplaćenih otpisanih potraživanja u iznosu od 1.090.000,00 kn te sve druge nespomenute poslovne prihode u iznosu od 24.858.600,00 kn. Financijski prihodi planirani su u iznosu od 2.150.348,00 kn. Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 293.450.566,00 kn, što je 109.850,00 kn manje u odnosu na planirani iznos. Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na plan odnosi se na prihode od ukidanja rezerviranja koji su ostvareni u iznosu od 9.969.500,00 kn te na sve druge nespomenute poslovne prihode koji su planirani u iznosu od 24.858.600,00 kn, a ostvareni u iznosu od 14.284.726,00 kn, što je 10.573.874,00 kn ili 42,5 % manje u odnosu na planirani iznos. Prihodi od ukidanja rezerviranja ostvareni su na temelju sudske presude, dok su drugi nespomenuti prihodi ostvareni u manjem iznosu od planiranog zbog manjeg opsega zamjene plinomjera.

Ukupni rashodi planirani su u iznosu od 273.454.991,00 kn. Poslovni rashodi planirani u iznosu od 273.451.991,00 kn odnose se na rashode za amortizaciju u iznosu od 109.026.034,00 kn, materijalne troškove u iznosu od 81.703.520,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 75.696.828,00 kn, druge poslovne rashode u iznosu od 4.366.254,00 kn, rezerviranja u iznosu od 2.159.355,00 kn te vrijednosno usklađenje u iznosu od 500.000,00 kn. Financijski rashodi planirani su u iznosu od 3.000,00 kn.

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2019., rashodi su ostvareni u iznosu od 272.222.484,00 kn, što je 1.232.507,00 kn ili 0,5 % manje u odnosu na planirani iznos.

Sastavni dio Plana poslovanja je i plan Bilance na dan 31. prosinca 2019. Najveća odstupanja vrijednosti imovine i obveza u odnosu na planirane su u okviru ulaganja, nematerijalne imovine, odgođene porezne imovine, obveza prema dobavljačima i drugim potraživanjima.

Za ulaganja u plinovode (rekonstrukcije i nova plinifikacija) planirano je 60.079.006,00 kn, a ostvarena su ulaganja u vrijednosti od 34.493.264,00 kn, što je 25.585.742,00 kn ili 42,6 % manje u odnosu na planiranu vrijednost. Za ulaganja u kućne priključke planirano je 5.500.000,00 kn, a ostvarena su ulaganja u vrijednosti od 21.142.933,00 kn, što je 15.642.933,00 kn ili 284,4 % više u odnosu na planiranu vrijednost. Ulaganja u pripremi planirana su u vrijednosti od 12.141.759,00 kn, a ostvarena su u vrijednosti od 6.427.322,00 kn, što je 5.714.437,00 kn ili 47,0 % manje u odnosu na planiranu vrijednost. Prema pisanom obrazloženju Društva, do značajnijeg odstupanja ostvarenih ulaganja u odnosu na planirane vrijednosti na stavkama plinovoda, kućnih priključaka i investicija u pripremi došlo je zbog evidentiranja većine planskih vrijednosti na stavci plinovoda s obzirom na to da se pri izradi plana nisu analitički razradile vrijednosti ulaganja. Nadalje, Društvo je obrazložilo da se ostvarenje ulaganja u plinovode, kućne priključke i ulaganja u pripremi analitički evidentira i prati prema računima izvedenih radova tijekom prijenosa na račune dugotrajne imovine.

Nabava novih plinomjera te njihova zamjena planirana je u vrijednosti od 25.670.085,00 kn, a ostvarena su ulaganja u vrijednosti od 14.990.212,00 kn, što je 10.679.873,00 kn ili 41,6 % manje u odnosu na planiranu vrijednost. Nabava softvera planirana je u vrijednosti od 8.150.000,00 kn, a ostvarena su ulaganja u vrijednosti od 947.022,00 kn, što je 7.202.978,00 kn ili 88,4 % manje u odnosu na planiranu vrijednost. Ulaganja u drugu opremu i namještaj planirana su u vrijednosti od 3.356.000,00 kn, a ostvarena su u vrijednosti od 5.686.462,00 kn, što je 2.330.462,00 kn ili 69,4 % više u odnosu na planiranu vrijednost. Planirana su ulaganja u vozni park u vrijednosti od 3.000.000,00 kn, što nije ostvareno. Prema pisanom obrazloženju Društva, do značajnijeg odstupanja ostvarenih ulaganja u odnosu na planirane vrijednosti nabave novih plinomjera te njihove zamjene došlo je zbog dugotrajnih postupaka javne nabave plinomjera koje provodi Središnje tijelo za nabavu (Grad Zagreb). Društvo obrazlaže da je planirana nabava softvera najvećim dijelom ugovorena tijekom 2020. Nadalje, Društvo obrazlaže da je do značajnijeg odstupanja ostvarenih ulaganja u odnosu na planirane vrijednosti ulaganja u drugu opremu i namještaj došlo zbog ugradnje telemetrijsko-komunikacijske opreme na više mjernih redukcijskih stanica. Za ulaganja u vozni park društvo Zagrebački holding d.o.o. nije odobrilo zahtjev za pokretanje postupka nabave s obrazloženjem da za nabavu nije osiguran novac iz fondova Europske unije.

Planom ulaganja nematerijalna imovina planirana je u vrijednosti od 9.405.694,00 kn, a stanje koncem 2019. iznosilo je 2.539.230,00 kn jer je značajan broj planiranih stavaka ugovoren tijekom 2020. Odgođena porezna imovina planirana je u vrijednosti od 1.900.000,00 kn, a stanje koncem 2019. iznosilo je 9.293.266,00 kn jer tijekom izrade plana nije planiran utjecaj primjene Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja 15 Prihodi od ugovora s kupcima (planiranje je obavljeno u skladu s Tumačenjima Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja, IFRIC 18 Prijenos imovine s kupaca). Od 1. siječnja 2018. u primjeni je Međunarodni standard financijskog izvještavanja 15 Prihodi od ugovora s kupcima, kojim je ukinuta primjena IFRIC 18 Prijenos imovine s kupca koji se primjenjivao od siječnja 2010. do konca 2017.

Primjenom IFRIC 18 prihod se evidentirao u trenutku priključivanja kupca na mrežu ili omogućavanja pristupa isporuci usluge, a prema Međunarodnom standardu financijskog izvještavanja 15, naknada primljena od kupaca za priključenje na mrežu evidentira se kao odgođeni prihod te priznaje kao prihod razdoblja istodobno s amortizacijom imovine (priključka) na koju se odnosi.

Planom Bilance obveze prema dobavljačima planirane su u iznosu od 10.435.997,00 kn, a koncem 2019. iznosile su 23.545.683,00 kn jer su povećana ulaganja. Također su planom Bilance druga potraživanja planirana u iznosu od 100.000,00 kn, a koncem 2019. iznosila su 3.549.145,00 kn, najvećim dijelom zato što su evidentirana potraživanja za više plaćen porez na dobit u iznosu od 3.283.059,00 kn.

Financijski izvještaji

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu, Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine 95/16 i 144/20) te prema Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Društvo je razvrstano u velike poduzetnike. Prema odredbama Zakona o računovodstvu sastavljeni su propisani financijski izvještaji, Revizorsko izvješće te Godišnje izvješće o poslovanju.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 293.450.566,00 kn, rashodi u iznosu od 272.222.484,00 kn te dobit u iznosu od 21.228.082,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni prihodi	290.240.958,00	291.280.843,00	100,4
1.1.	Prihodi od prodaje	192.745.648,00	197.188.374,00	102,3
1.2.	Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga	10.506.770,00	12.270.980,00	116,8
1.3.	Drugi poslovni prihodi	86.988.540,00	81.821.489,00	94,1
2.	Financijski prihodi	1.890.769,00	2.169.723,00	114,8
	Ukupni prihodi	292.131.727,00	293.450.566,00	100,5

Ukupni prihodi Društva za 2019. planirani su u iznosu od 293.560.416,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 293.450.566,00 kn, što je 109.850,00 kn ili 0,04 % manje u odnosu na planirani iznos. Odnose se na poslovne prihode u iznosu od 291.280.843,00 kn ili 99,3 % ukupnih prihoda te na financijske prihode u iznosu od 2.169.723,00 kn ili 0,7 % ukupnih prihoda. Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od prodaje u iznosu od 197.188.374,00 kn ili 67,2 %, dok svi drugi prihodi iznose 96.262.192,00 kn ili 32,8 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi od prodaje u iznosu od 197.188.374,00 kn odnose se na prihode od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu (za kategorije gospodarstvo i građane, koji se ostvaruju na temelju usluge distribucije plina, izgradnje kućnih priključaka, montaže i demontaže plinomjera te druge mjerne opreme i drugo) u iznosu od 36.152.534,00 kn, prihode od prodaje proizvoda i usluga povezanim društvima u iznosu od 159.368.735,00 kn te prihode iz proračuna Grada Zagreba u iznosu od 1.667.105,00 kn. Prihodi iz proračuna Grada Zagreba odnose se na prihode od prodaje za ugovorene redovne i druge programe radova te su u odnosu na prethodnu godinu manji za 1.339.230,00 kn ili 44,5 % zbog manjeg broja zaključenih ugovora o održavanju, paljenju i gašenju javne plinske rasvjete, smanjenja izgradnje plinovoda te neostvarenja izgradnje plinske rasvjete.

Distribucijska mreža Društva od 3 922 km sastoji se od visokotlačnog plinovoda (169 km), srednjotlačnog plinovoda (1 855 km) i niskotlačnog plinovoda (1 898 km). U 2019. distribuirano je 3 700 001 356 kWh prirodnog plina prema gradovima i općinama na distribucijskom području Društva, što je 132 604 562 kWh ili 3,5 % manje u odnosu na 2018. Na distribucijskom sustavu koncem 2019. bilo je 287 579 korisnika. Odlukom o iznosu tarifnih stavki za distribuciju plina (Narodne novine 127/17 i 124/19), Hrvatska energetska regulatorna agencija odredila je iznose tarifnih stavki za distribuciju plina za energetske subjekte za godine drugog regulacijskog razdoblja (2018. – 2021.) s primjenom od početka 2018. U odnosu na prethodnu godinu, fiksna mjesečna naknada ostala je u 2019. nepromijenjena, dok se iznos za veći dio tarifnih stavki za distribuiranu količinu plina povećao u 2019. u prosjeku za 5,0 %. Cjenici koje Društvo primjenjuje su: Cjenik nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava, Cjenik radova za izvođenje i rekonstrukciju plinskih priključaka i plinovoda te drugih radova i usluga na distribucijskom sustavu, Cjenik za višestruko priključenje na pojedinim lokacijama, Cjenik usluga ispitivanja i umjeravanja mjerne i regulacijske opreme, Interni cjenik usluga ispitivanja i umjeravanja mjerne i regulacijske opreme, Cjenik strukovnih propisa i drugi cjenici.

Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga u iznosu od 12.270.980,00 kn odnose se na prihode s osnova plaća u naravi (korištenje službenog vozila direktora Društva) u iznosu od 16.529,00 kn te druge poslovne prihode iz interne realizacije u iznosu od 12.254.451,00 kn, od kojih su vrijednosno najznačajniji prihodi od zamjene malih plinomjera u iznosu od 6.210.421,00 kn.

Drugi poslovni prihodi u iznosu od 81.821.489,00 kn odnose se na odgođene prihode u visini obračunane amortizacije za plinovode i plinomjere koji su financirani iz proračuna Grada Zagreba i drugih tuđih izvora u iznosu od 68.651.848,00 kn (u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 15 Prihodi od ugovora s kupcima i Međunarodnim računovodstvenim standardom 20 Računovodstvo za državne potpore i objavljivanje državne pomoći), naplaćena otpisana potraživanja u iznosu od 1.186.395,00 kn, prihode od ukidanja rezerviranja za sudske sporove u iznosu od 9.969.500,00 kn te sve druge nespomenute poslovne prihode u iznosu od 2.013.746,00 kn.

Financijski prihodi odnose se na druge financijske prihode s povezanim društvima u iznosu od 1.258.644,00 kn, prihode od redovnih i zateznih kamata iz odnosa s nepovezanim društvima u iznosu od 880.966,00 kn, prihode od kamata na temelju kredita povezanim društvima u iznosu od 29.998,00 kn i druge financijske prihode u iznosu od 115,00 kn. U okviru financijskih prihoda s povezanim društvima, vrijednosno značajniji u iznosu od 850.348,00 kn odnose se na prihode ostvarene na temelju Sporazuma o otplati ustupljene tražbine, koji je Društvo kao vjerovnik zaključilo u svibnju 2018. s društvom Elektrometal – distribucija plina d.o.o., Bjelovar.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni rashodi	251.339.651,00	272.218.012,00	108,3
1.1.	Materijalni troškovi	63.473.027,00	74.983.650,00	118,1
1.2.	Troškovi osoblja	70.545.786,00	79.825.010,00	113,2
1.3.	Amortizacija	110.836.297,00	107.454.651,00	96,9
1.4.	Vrijednosna usklađenja	1.171.109,00	394.567,00	33,7
1.5.	Rezerviranja	1.689.336,00	3.454.756,00	204,5
1.6.	Drugi poslovni rashodi	3.624.096,00	6.105.378,00	168,5
2.	Financijski rashodi	3.299,00	4.472,00	135,6
	Ukupno	251.342.950,00	272.222.484,00	108,3

Ukupni rashodi Društva za 2019. planirani su u iznosu od 273.454.991,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 272.222.484,00 kn, što je 1.232.507,00 kn ili 0,5 % manje u odnosu na planirani iznos. Odnose se na poslovne rashode u iznosu od 272.218.012,00 kn te na financijske rashode u iznosu od 4.472,00 kn.

Vrijednosno značajniji udjel u rashodima imaju materijalni troškovi u iznosu od 74.983.650,00 kn ili 27,5 % ukupnih rashoda, troškovi osoblja u iznosu od 79.825.010,00 kn ili 29,3 % te amortizacija u iznosu od 107.454.651,00 kn ili 39,5 %. Svi drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 9.959.173,00 kn ili 3,7 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu, značajnije su veći materijalni troškovi za 11.510.623,00 kn ili 18,1 %, troškovi osoblja za 9.279.224,00 kn ili 13,2 %, troškovi rezerviranja za 1.765.420,00 kn ili 104,5 % te drugi poslovni rashodi za 2.481.282,00 kn ili 68,5 %. Materijalni troškovi veći su jer su povećani troškovi sirovina i materijala, usluga kooperanata (izvođenje radova na kućnim priključcima), usluga održavanja, agencijskih usluga za privremeno zapošljavanje (veći broj zaposlenih montera, kako bi se pravodobno obavljale redovne zamjene plinomjera na distribucijskom sustavu) te zbog povećanja vanjskih usluga za očitavanja brojlara. Troškovi osoblja veći su jer je povećan prosječan broj zaposlenih u odnosu na isto razdoblje za 15 zaposlenika te zbog izmjena Kolektivnog ugovora za radnike u Društvu iz listopada 2018. Navedene izmjene odnose se na povećanje osnovice za obračun plaće u skladu s porastom prosječne brutoplaće djelatnika u gospodarstvu Grada Zagreba za razdoblje od siječnja do kolovoza tekuće godine u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Rezerviranja su veća zbog povećanja troškova rezerviranja za neiskorištene godišnje odmori (zbog povećanja osnovice za izračun plaće i broja neiskorištenih dana godišnjeg odmora) te povećanja iznosa rezerviranja za otpremnine i solidarne potpore po Međunarodnom računovodstvenom standardu 19 Primanja zaposlenih. Drugi poslovni rashodi veći su jer su povećani troškovi za neobavljanje obustave isporuke plina za povezana društva na temelju Općih uvjeta opskrbe plinom (Narodne novine 50/18, 88/19 i 39/20), koje je donijela Hrvatska energetska regulatorna agencija. Opće uvjete opskrbe plinom obvezni su primjenjivati opskrbljivač plinom, operator tržišta plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava (Društvo), operator sustava skladišta plina i drugi. Općim uvjetima opskrbe plinom uređeni su, između ostalog, i obveze i odgovornosti opskrbljivača plinom i krajnjeg kupca, uvjeti obračuna i naplate isporučenog plina, registar obračunskih mjernih mjesta, mjere zaštite krajnjih kupaca, prava opskrbljivača u odnosu na krajnjeg kupca kod reguliranja svih dospjelih novčanih obveza, prigovori krajnjeg kupca, promjena opskrbljivača plinom, kvaliteta opskrbe plinom i drugo.

Društvo kao operator distribucijskog sustava evidentira troškove za neobavljanje obustave isporuke plina ako u roku od 15 radnih dana od dana zaprimanja naloga opskrbljivača plinom ne obavi obustavu isporuke plina krajnjem kupcu, a pravo na naknadu ostvaruju opskrbljivači plinom. Do navedenog dolazi zbog nemogućnosti pristupa obračunskim mjernim mjestima zbog tehničkih rješenja razvoda plinskih instalacija koja su primjenjivana u objektima kolektivnog stanovanja te je nemoguće obustaviti isporuku plina bez ulaska u objekte, a u slučaju pojedinih isključenja obustavila bi se isporuka plina i kupcima na koje se ne odnosi obveza isključenja.

Materijalni troškovi odnose se na troškove za sirovine i materijal u iznosu od 37.257.703,00 kn, troškove usluga u iznosu od 21.046.864,00 kn te druge vanjske rashode u iznosu od 16.679.083,00 kn. Vrijednosno značajniji troškovi za sirovine i materijal odnose se na troškove za pokriće gubitka plina u sustavu u iznosu od 18.228.661,00 kn, osnovne sirovine i materijal u iznosu od 14.787.037,00 kn te električnu energiju u iznosu od 902.897,00 kn. Pokriće gubitka plina u sustavu provodi se prema ugovoru o distribuciji plina s društvom Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o. Navedeni ugovor zaključen je na temelju Odluke o iznosu tarifnih stavki za distribuciju plina i Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava (Narodne novine 50/18, 88/119 i 36/20), koje donosi Hrvatska energetska regulatorna agencija. Prema odredbama ugovora, udjel gubitaka u ukupnoj količini preuzetog prirodnog plina određuje se izračunom ili sporazumnom procjenom ugovornih strana. Vrijednosno značajniji troškovi usluga u iznosu od 16.688.650,00 kn odnose se na zakup plinske mreže u iznosu od 4.819.601,00 kn, usluge kooperanata za kućne priključke u iznosu od 4.065.588,00 kn, usluge tekućeg održavanja distribucijskog sustava u iznosu od 3.440.952,00 kn, usluge za investicijsko održavanje u iznosu od 3.111.554,00 kn te komunalne usluge u iznosu od 1.250.955,00 kn. Vrijednosno značajniji drugi vanjski rashodi u iznosu od 12.085.323,00 kn odnose se na usluge očitavanja potrošnje plina u iznosu od 2.809.545,00 kn, agencijske usluge za privremeno zapošljavanje u iznosu od 2.405.028,00 kn, usluge obrade podataka i održavanja softvera u iznosu od 1.859.658,00 kn, usluge održavanja softvera u iznosu od 1.745.496,00 kn, koncesijsku naknadu u iznosu od 1.135.900,00 kn, premije osiguranja imovine u iznosu od 1.153.043,00 kn te komunalnu naknadu u iznosu od 976.653,00 kn. Koncesijska naknada obračunana je na temelju ugovora o koncesiji za obavljanje energetske djelatnosti distribucije prirodnog plina s Gradom Zagrebom prema kojem je Društvo obvezno Gradu Zagrebu plaćati novčanu naknadu za koncesiju u iznosu od 0,7 % od prihoda ostvarenog obavljanjem energetske djelatnosti distribucije plina u prethodnoj godini na području na kojem se daje koncesija.

Troškovi osoblja odnose se na netoplaće u iznosu od 42.473.969,00 kn, poreze i doprinose iz plaća u iznosu od 18.840.260,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 9.420.729,00 kn te naknade troškova i izdatke za druga materijalna prava u iznosu od 9.090.052,00 kn.

Rashodi amortizacije odnose se na amortizaciju dugotrajne imovine u iznosu od 107.416.326,00 kn te amortizaciju dugotrajne materijalne imovine naknadno obračunane iz prethodnih godina u iznosu od 38.325,00 kn. Amortizacija se obračunava pojedinačno za svako sredstvo, a obračun amortizacije obavljen je linearnom metodom primjenom godišnjih amortizacijskih stopa koje su određene Odlukom o primjeni računovodstvenih politika iz prosinca 2012.

Rashodi za vrijednosno usklađenje odnose se na vrijednosno usklađivanje potraživanja od kupaca u iznosu od 283.977,00 kn i druga potraživanja u iznosu od 110.590,00 kn.

Rashodi za rezerviranja odnose se na rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore u iznosu od 2.084.269,00 kn te rezerviranja prema Međunarodnom računovodstvenom standardu 19 Primanja zaposlenih za otpremnine u iznosu od 1.122.250,00 kn i rezerviranja za solidarne potpore (jubilarne nagrade) u iznosu od 248.237,00 kn.

Drugi poslovni rashodi odnose se na druge troškove poslovanja u iznosu od 1.819.308,00 kn te druge poslovne rashode u iznosu od 4.286.070,00 kn. Drugi troškovi poslovanja odnose se na propisanu naknadu za mjeriteljske poslove u iznosu od 528.090,00 kn na temelju Pravilnika o visini i načinu plaćanja naknade za mjeriteljske poslove koje obavlja Državni zavod za mjeriteljstvo ili ovlašteno tijelo (Narodne novine 121/14, 66/18 i 133/20), članarine strukovnim udrugama, zajednicama i drugim organizacijama u iznosu od 238.818,00 kn (članarina Hrvatskoj gospodarskoj komori, članarine i provizije za kartično poslovanje), propisanu naknadu za komunalni i vodni doprinos kod izgradnje objekta u iznosu od 192.918,00 kn, troškove stručne literature i tiska u iznosu od 161.504,00 kn, upravne, sudske troškove i takse u iznosu od 157.570,00 kn, spomeničku rentu u iznosu od 109.780,00 kn, propisanu naknadu za Hrvatsku energetska regulatornu agenciju u iznosu od 96.373,00 kn, troškove reprezentacije u iznosu od 89.282,00 kn i drugo u iznosu od 244.973,00 kn.

Drugi poslovni rashodi odnose se na troškove za neobavljanje obustave isporuke plina za povezana društva u iznosu od 2.329.183,00 kn, naknadno utvrđene poslovne rashode iz prijašnjih godina u iznosu od 534.050,00 kn, pogrešno raspoređene količine prirodnog plina za nepovezana društva u iznosu od 386.005,00 kn i za povezana društva u iznosu od 379.141,00 kn, sponzorstva u iznosu od 267.999,00 kn, neotpisanu vrijednost rashodovane dugotrajne imovine u iznosu od 129.072,00 kn, kazne, penale i naknade štete u iznosu od 114.035,00 kn te druge poslovne rashode u iznosu od 146.585,00 kn. Neobavljanje obustave isporuke plina za povezana društva obračunano je na temelju Općih uvjeta opskrbe plinom kojima je propisana najmanja razina kvalitete opskrbe plinom koju pojedinom korisniku pruža Društvo te nadoknada prema tarifnom modelu po danu radi neispunjavanja zajamčenog standarda kvalitete opskrbe plinom koju ostvaruje opskrbljivač plinom, odnosno društvo Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o. Pogrešno raspoređene količine prirodnog plina za nepovezana i povezana društva obračunane su jer nije bio omogućen pristup obračunskim mjernim mjestima ili su bile pogreške u očitanjima.

Financijski rashodi odnose se na zatezne kamate u iznosu od 3.587,00 kn i negativne tečajne razlike u iznosu od 885,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost sredstava i izvora sredstava iznosila je 1.089.180.908,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Aktiva	1.119.614.654,00	1.089.180.908,00	97,3
1.	Dugotrajna imovina	1.008.601.511,00	1.006.225.655,00	99,8
1.1.	Nematerijalna imovina	1.933.365,00	2.539.230,00	131,3
1.2.	Materijalna imovina	956.790.444,00	955.819.282,00	99,9
1.3.	Dugotrajna financijska imovina	18.920.109,00	18.920.109,00	100,0
1.4.	Potraživanja	20.954.015,00	19.653.768,00	93,8
1.5.	Odgodena porezna imovina	10.003.578,00	9.293.266,00	92,9
2.	Kratkotrajna imovina	110.333.384,00	79.185.428,00	71,8
2.1.	Zalihe	8.244.122,00	9.227.709,00	111,9
2.2.	Potraživanja	59.403.835,00	61.254.011,00	103,1
2.3.	Kratkotrajna financijska imovina	17.944.133,00	716.002,00	4,0
2.4.	Novac u banci i blagajni	24.741.294,00	7.987.706,00	32,3
3.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	679.759,00	3.769.825,00	554,6
II.	Pasiva	1.119.614.654,00	1.089.180.908,00	97,3
1.	Kapital i rezerve	576.649.308,00	595.439.886,00	103,3
2.	Rezerviranja	50.266.376,00	41.667.363,00	82,9
3.	Dugoročne obveze	30.312.175,00	34.170.795,00	112,7
4.	Kratkoročne obveze	43.783.012,00	49.434.497,00	112,9
5.	Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	418.603.783,00	368.468.367,00	88,0
	Izvanbilančni zapisi	33.500,00	42.400,00	126,6

Vrijednost dugotrajne imovine koncem 2019. manja je za 2.375.856,00 kn ili 0,2 % u odnosu na stanje koncem 2018.

Vrijednost nematerijalne imovine veća je za 605.865,00 kn ili 31,3 % u odnosu na prethodnu godinu. Odnosi se na računalne programe u vrijednosti od 1.417.631,00 kn, nematerijalnu imovinu u pripremi u vrijednosti od 1.109.849,00 kn te drugu nematerijalnu imovinu u vrijednosti od 11.750,00 kn. Povećanje nematerijalne imovine u odnosu na prethodnu godinu posljedica je ulaganja u nove i nadogradnju postojećih programa za obavljanje poslovanja.

Materijalna imovina u vrijednosti od 955.819.282,00 kn odnosi se na zemljište u vrijednosti od 190.170.403,00 kn, građevinske objekte u vrijednosti od 687.191.807,00 kn, postrojenja i opremu u vrijednosti od 63.786.537,00 kn, alate, pogonski inventar i transportnu imovinu u vrijednosti od 3.924.964,00 kn, materijalnu imovinu u pripremi u vrijednosti od 7.356.871,00 kn te ulaganja u nekretnine u vrijednosti od 3.388.700,00 kn. U okviru materijalne imovine najznačajnije odstupanje u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na ulaganje u nekretnine koje je u 2018. iznosilo 0,00 kn. Razlog povećanja u 2019. je reklasifikacija nekretnine u Crikvenici u vlasništvu Društva, koja je početkom 2019. bila evidentirana kao građevinski objekt prema Međunarodnom računovodstvenom standardu 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, a tijekom 2019. evidentirana je kao ulaganje u nekretnine u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 40 Ulaganje u nekretnine.

Dugotrajna financijska imovina u vrijednosti od 18.920.109,00 kn odnosi se na ulaganja u udjele poduzetnika unutar grupe u vrijednosti od 18.919.439,00 kn i ulaganja u udjele društava povezanih sudjelujućim interesom u vrijednosti od 670,00 kn. Na temelju ugovora o kupnji poslovnog udjela iz ožujka 2018. s društvom Elektrometal d.d., Bjelovar, Društvo je steklo 100,0 % poslovnog udjela u vrijednosti od 41.000.000,00 kn u društvu Elektrometal – distribucija plina d.o.o., Bjelovar, kojem je od rujna 2019. promijenjen naziv u društvo Gradska plinara Bjelovar d.o.o., Bjelovar.

Dugotrajna potraživanja u iznosu od 19.653.768,00 kn koncem 2019. su nedospjela, a odnose se na potraživanja od poduzetnika unutar grupe koja dospijevaju za više od jedne godine u iznosu od 19.248.085,00 kn (pri kupnji poslovnog udjela društva Elektrometal – distribucija plina d.o.o., Bjelovar, Društvo je steklo i potraživanja prodavatelja od navedenog društva u iznosu od 22.080.561,00 kn) te druga potraživanja u iznosu od 405.683,00 kn. Druga potraživanja odnose se na potraživanja prema radnicima za prodane stanove na obročnu otplatu.

Vrijednosno značajnija odgođena porezna imovina odnosi se na porezni učinak privremeno odgođenih prihoda u iznosu od 7.064.784,00 kn. Prema Međunarodnom standardu financijskog izvještavanja 15 Prihodi od ugovora s kupcima, naknada primljena od kupaca za priključenje na mrežu evidentira se kao odgođeni prihod te priznaje kao prihod razdoblja istodobno s amortizacijom imovine (priključka) na koju se odnosi.

Kratkotrajna imovina odnosi se na zalihe u vrijednosti od 9.227.709,00 kn, potraživanja u iznosu od 61.254.011,00 kn, kratkotrajnu financijsku imovinu u iznosu od 716.002,00 kn te novac u banci i blagajni u iznosu od 7.987.706,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu manja je za 31.147.956,00 kn ili 28,2 %. Razlog smanjenja je najvećim dijelom zbog smanjenja kratkotrajne financijske imovine, odnosno povrata danog zajma u iznosu od 16.505.297,00 kn te novca u banci i blagajni u iznosu od 16.753.588,00 kn zbog povećanja ulaganja u rekonstrukciju plinovoda, plinifikaciju, kućne priključke, zamjenu i nabavu novih plinomjera i drugo.

Zalihe se odnose na zalihe sirovina i materijala u skladištu u vrijednosti od 9.195.138,00 kn, sitan inventar i autogume u vrijednosti od 25.422,00 kn te rezervne dijelove u skladištu za ugradnju u vlastite proizvode u vrijednosti od 7.149,00 kn. Prema Odluci o primjeni računovodstvenih politika iz prosinca 2012., zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, ambalaže i autoguma iskazuju se u poslovnim knjigama po stvarnim cijenama, a obračun troškova obavlja se primjenom prosječnih ponderiranih cijena po pojedinim oblicima zaliha. Prosječne ponderirane cijene izračunavaju se kod svakog ulaska robe u skladište na temelju utvrđenih količina i vrijednosti nakon ulaska novih zaliha. Materijal, sirovine, sitan inventar i rezervni dijelovi izdaju se sa skladišta na temelju izdatnica, a priznaju u trošak razdoblja u trenutku stavljanja u uporabu.

Potraživanja u iznosu od 61.254.011,00 kn odnose se na potraživanja od kupaca u iznosu od 7.176.565,00 kn, potraživanja od povezanih društava u iznosu od 50.528.301,00 kn te druga kratkoročna potraživanja u iznosu od 3.549.145,00 kn. Od iskazanih potraživanja od kupaca i povezanih društava u iznosu od 57.702.705,00 kn, nedospjela potraživanja na 31. prosinca 2019. iznose 56.583.703,00 kn, a dospjela potraživanja 1.119.002,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (konac studenoga 2020.) naplaćena su potraživanja u iznosu od 56.847.745,00 kn, a 854.960,00 kn nije naplaćeno (613.523,00 kn su potraživanja dospjela više od 366 dana, a 241.437,00 kn od 181 do 365 dana).

Za potraživanja u iznosu od 364.508,00 kn pokrenut je postupak ovrhe, a utužena su potraživanja u iznosu od 54.058,00 kn. Potraživanja od kupaca u iznosu od 7.176.565,00 kn odnose se na potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 7.174.404,00 kn, utužena potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 5.899.258,00 kn, utužena potraživanja od fizičkih osoba u iznosu od 5.446.238,00 kn, utužena potraživanja za kupce za stambene zgrade u iznosu od 1.446.368,00 kn, potraživanja za kamate za kupce za radove, usluge i robu u iznosu od 2.160,00 kn, potraživanja za druge utužene kupce u iznosu od 107.124,00 kn te ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 12.898.987,00 kn.

Vrijednosno značajnija potraživanja od povezanih društava u iznosu od 49.381.845,00 kn odnose se na potraživanja od društva Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o. na temelju ugovora za uslugu distribucije prirodnog plina.

Vrijednosno značajnija druga kratkoročna potraživanja u iznosu od 3.283.059,00 kn odnose se na potraživanja za više plaćeni porez na dobit.

Kratkotrajna financijska imovina u iznosu od 716.002,00 kn odnosi se na ustupljene tražbine u iznosu od 589.151,00 kn prema Sporazumu o otplati ustupljene tražbine iz svibnja 2018. od društva Gradska plinara Bjelovar d.o.o. te kreditne kartice u iznosu od 126.851,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu manja je za 17.228.131,00 kn ili 96,0 %. Vrijednosno značajnije smanjenje u iznosu od 16.505.297,00 kn odnosi se na povrat kratkoročnog zajma u siječnju 2020. na temelju Ugovora o pozajmici s povezanim društvom iz listopada 2017.

Novac u banci i blagajni u iznosu od 7.987.706,00 kn iskazan je manje za 16.753.588,00 kn ili 67,7 % u odnosu na prethodnu godinu. Odnosi se na novac na žiroračunu kod poslovnih banaka. Vrijednosno značajnije smanjenje novca na žiroračunu je zbog porasta ulaganja u rekonstrukciju plinovoda, plinifikaciju, kućne priključke, zamjenu i nabavu novih plinomjera i drugo.

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda veći su za 3.090.066,00 kn ili 454,6 % u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na unaprijed plaćene troškove u iznosu od 1.852.486,00 kn te druge obračunane buduće troškove u iznosu od 1.917.339,00 kn. Razlog povećanja u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na unaprijed plaćene troškove korištenja licenci za 2020. u iznosu od 1.190.000,00 kn, rekonstrukciju niskotlačnih plinovoda i kućnih priključaka koji će se prenijeti u dugotrajnu imovinu po okončanoj situaciji u iznosu od 1.197.141,00 kn te na odvjetničke usluge u iznosu od 714.175,00 kn koje su isknižene u siječnju 2020. prema zaključenom sporazumu s odvjetnikom koji je ispostavio drugi račun za iste usluge u iznosu od 407.080,00 kn.

Kapital i rezerve u iznosu od 595.439.886,00 kn odnose se na temeljni kapital u iznosu od 269.724.500,00 kn, revalorizacijske rezerve u iznosu od 153.985.278,00 kn, druge rezerve u iznosu od 79.500.725,00 kn, zadržanu dobit u iznosu od 74.719.157,00 kn te dobit za 2019. u iznosu od 17.510.226,00 kn. Upisani temeljni kapital nije se mijenjao u odnosu na prethodnu godinu.

Rezerviranja u iznosu od 41.667.363,00 kn odnose se na rezerviranja za troškove započetih sudskih sporova u iznosu od 31.312.278,00 kn, rezerviranja za otpremnine u iznosu od 7.057.992,00 kn i rezerviranja za solidarne potpore u iznosu od 3.297.093,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, rezerviranja su manja za 8.599.013,00 kn ili 17,1 % zbog ukidanja rezerviranja prema sudskoj presudi. Rezerviranja za troškove započetih sudskih sporova obavljaju se nakon saznanja o pokretanju spora i procjeni potencijalnih gubitaka.

Rezerviranja za otpremnine i rezerviranja za solidarne potpore proizlaze iz Kolektivnog ugovora za radnike u Društvu i Međunarodnog računovodstvenog standarda 19 Primanja zaposlenih.

Dugoročne obveze u iznosu od 34.170.795,00 kn veće su za 3.858.620,00 kn ili 12,7 % u odnosu na prethodnu godinu zbog povećanja revalorizacijskih pričuva. Odlukom o primjeni računovodstvenih politika predviđena je metoda revalorizacije kao metoda iskazivanja dugotrajne materijalne imovine kada vrijednost pojedinog sredstva znatno odstupa od fer vrijednosti. Društvo jednom u četiri godine obavlja procjenu zemljišta, što utječe na promjenu revalorizacijskih rezervi. U 2019. revalorizirana su zemljišta u Zagrebu na lokacijama u Radničkoj cesti, Mlinovima, Slavenskoj aveniji i Vrapču te odmaralište i zemljište u Crikvenici zbog primjene Međunarodnog računovodstvenog standarda 40 Ulaganje u nekretnine. U 2019. obavljena je reklasifikacija nekretnine u Crikvenici u vlasništvu Društva, koja je početkom 2019. bila evidentirana kao građevinski objekt prema Međunarodnom računovodstvenom standardu 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, a tijekom 2019. evidentirano je u ulaganje u nekretnine u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 40 Ulaganje u nekretnine. Procjenu je obavio stalni sudski vještak za graditeljstvo i procjenu nekretnina. Dugoročne obveze odnose se na odgođenu poreznu obvezu u iznosu od 33.801.646,00 kn te druge dugoročne obveze u iznosu od 369.149,00 kn. Druge dugoročne obveze odnose se na dugoročne obveze prema državi za prodane stanove zaposlenicima.

Kratkoročne obveze u iznosu od 49.434.497,00 kn veće su za 5.651.485,00 kn ili 12,9 % u odnosu na prethodnu godinu zbog povećanja obveza prema dobavljačima (ulaganja – plinovodi, građevinski objekti, alat, pogonski i uredski namještaj). Odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 23.545.683,00 kn, obveze prema poduzetnicima unutar grupe u iznosu od 8.604.331,00 kn, obveze za poreze, doprinose i druga davanja u iznosu od 7.649.169,00 kn, obveze zaposlenicima u iznosu od 4.548.857,00 kn, obveze za predujmove u iznosu od 3.744.212,00 kn i druge kratkoročne obveze u iznosu od 1.342.245,00 kn (zakup plinske mreže u iznosu od 799.070,00 kn, obveze od fizičkih osoba u iznosu od 287.894,00 kn i drugo).

Obveze prema dobavljačima u iznosu od 23.545.683,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 12.727.801,00 kn i obveze prema dobavljačima u zemlji za dugotrajnu imovinu u iznosu od 10.817.882,00 kn. Vrijednosno značajnije obveze prema poduzetnicima unutar grupe odnose se na obveze prema društvu Gradska plinara Zagreb – Opskrba d.o.o. u iznosu od 7.097.013,00 kn prema Ugovoru o distribuciji plina. Prema Izvješću o dugovanjima i starosnoj strukturi obveza prema dobavljačima i poduzetnicima unutar grupe na 31. prosinca 2019., obveze iznose 32.150.014,00 kn, od čega nedospjele obveze iznose 32.145.202,00 kn, a dospjele obveze 4.812,00 kn. Do konca svibnja 2020. obveze su podmirene prema ugovorenim rokovima, osim iznosa od 4.812,00 kn.

Obveze za poreze, doprinose i druga davanja odnose se na obveze za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 4.092.353,00 kn, doprinose za zdravstveno osiguranje na plaće u iznosu od 1.135.510,00 kn, doprinose za mirovinsko osiguranje u iznosu od 1.079.375,00 kn, porez iz dohotka, plaća i naknada u iznosu od 561.170,00 kn, porez na dobit u iznosu od 520.261,00 kn i druge obveze u iznosu od 260.500,00 kn.

Obveze prema zaposlenicima u iznosu od 4.548.857,00 kn odnose se na obveze za netoplaće u iznosu od 3.759.011,00 kn i za naknade u iznosu od 789.846,00 kn.

Obveze za predujmove u iznosu od 3.744.212,00 kn odnose se na obveze za primljene predujmove od nepovezanih društava u iznosu od 3.503.484,00 kn, primljena jamstva u iznosu od 205.107,00 kn te drugo u iznosu od 35.621,00 kn. Obveze za predujmove najvećim dijelom odnose se na predujmove za montažu plinomjera i druge mjerne opreme, obavljanje radova i usluga za kućne priključke te rekonstrukciju plinovoda.

Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja u iznosu od 368.468.367,00 kn manje je za 50.135.416,00 kn ili 12,0 % u odnosu na prethodnu godinu. Odnosi se na odgođeno priznavanje prihoda u iznosu od 364.631.683,00 kn, obračunane troškove rezerviranja za neiskorišteni godišnji odmor u iznosu od 2.084.268,00 kn, obračunane troškove tekućeg razdoblja za obavljene usluge za koje Društvu nisu ispostavljeni računi u 2019., nego su ispostavljeni u 2020. u iznosu od 1.735.456,00 kn te prihod budućeg razdoblja u iznosu od 16.960,00 kn.

Izvanbilančni zapisi veći su za 8.900,00 kn ili 26,6 % u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na kalupe za svjetiljke koji su u vlasništvu Grada Zagreba, a nalaze se u skladištu Društva.

c) Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Prema podacima iz Izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za 2019., dobit razdoblja iskazana je u iznosu od 17.510.226,00 kn, a dobit prethodne godine u iznosu od 33.386.220,00 kn. Ostala sveobuhvatna dobit, odnosno promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine (nastalih zbog procjene zemljišta i građevinskog objekta od ovlaštenog procjenitelja u 2019.) iznose 21.918.855,00 kn, porez na ostalu sveobuhvatnu dobit razdoblja iznosi 3.945.394,00 kn te neto ostala sveobuhvatna dobit iznosi 17.973.461,00 kn. Sveobuhvatna dobit razdoblja iznosi 35.483.687,00 kn, a sveobuhvatna dobit prethodne godine 33.386.220,00 kn. Prema podacima iz Poslovnog izvješća za 2019., do smanjenja dobiti u 2019. u odnosu na prethodnu godinu došlo je zbog povećanja ukupnih rashoda za iznos od 20.879.534,00 kn.

d) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Reviziju godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2019. obavilo je revizorsko društvo. Izvještaj je sastavljen u svibnju 2020. Revizija godišnjih financijskih izvještaja obavljena je na temelju nekonsolidiranog Izvještaja o financijskom položaju (Bilance) na dan 31. prosinca 2019., nekonsolidiranog Računa dobiti i gubitka, nekonsolidiranog Izvještaja o novčanim tokovima, nekonsolidiranog Izvještaja o promjenama kapitala, nekonsolidiranog Izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti te pripadajuće Bilješke. Prema mišljenju revizorskog društva, nekonsolidirani godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2019., kao i financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 25. svibnja 2020. do 24. veljače 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem subjekta.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o računovodstvu
2. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja
3. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja
4. Odluka o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva energetskih subjekata (Narodne novine 111/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o energiji (Narodne novine 120/12, 14/14, 95/15, 102/15 i 68/18)
2. Zakon o tržištu plina (Narodne novine 18/18)
3. Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti (Narodne novine 120/12 i 68/18)
4. Opći porezni zakon (Narodne novine 115/16 i 106/18)
5. Zakon o trgovačkim društvima
6. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
7. Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina
8. Odluka o iznosu tarifnih stavki za distribuciju plina
9. Opći uvjeti opskrbe plinom
10. Uredba o razdoblju za koje se izdaje dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti (Narodne novine 50/09 i 105/09)
11. Pravilnik o ovjernim razdobljima za pojedina zakonita mjerila i način njihove primjene i o umjernim razdobljima za etalone koji se upotrebljavaju za ovjeravanje zakonitih mjerila (Narodne novine 107/15, 82/17 i 66/18)
12. Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava
13. Mrežna pravila transportnog sustava (Narodne novine 50/18, 31/19 i 89/19)
14. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17)

15. Pravilnik o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine 65/17)
16. Pravilnik o visini i načinu plaćanja naknade za mjeriteljske poslove koje obavlja Državni zavod za mjeriteljstvo ili ovlašteno tijelo
17. Sporazum o reguliranju međusobnih prava i obveza u postupcima javne nabave (veljača 2019.)
18. Kolektivni ugovor za radnike u Društvu (svibanj 2002. te izmjene i dopune iz ožujka 2004., ožujka 2005., rujna 2005., prosinca 2011., lipnja 2013., travnja 2015., travnja 2016., srpnja 2016., svibnja 2017. i prosinca 2018.)
19. Plan poslovanja za 2019. (studen 2018.)
20. Pravilnik o radu (rujan 2018.)
21. Pravilnik o unutarnjoj organizaciji (travanj 2015. te izmjene i dopune iz studenoga 2015., svibnja 2017., listopada 2018. i srpnja 2019.)
22. Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta (travanj 2015. te izmjene i dopune iz svibnja 2017. i listopada 2018.)
23. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (lipanj 2017. i prosinac 2019.)
24. Uputa za izradu procjene (rebalansa) plana poslovanja za 2018. i plana poslovanja za 2019. (listopad 2018.)
25. Postupak provođenja postupka jednostavne nabave (prosinac 2017.)
26. Postupak izrade Plana poslovanja (listopad 2016.)
27. Postupak provođenja nabave (prosinac 2017.)
28. Odluka o sredstvu osiguranja plaćanja tražbina Društva temeljem ugovora o distribuciji zaključenih na neodređeno vrijeme (veljača 2014.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Društva. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Društva. Obavljeni su razgovori s direktorom Društva i drugim zaposlenicima te pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih kontrola je skup postupaka i mjera koje uspostavlja Uprava u cilju ostvarivanja učinkovitosti poslovanja, pouzdanog financijskog izvješćivanja i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima. Postupci i metode opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima, procedurama i uputama za rad. Izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Društva iz svibnja 2017. ustrojena je organizacijska jedinica Odjela za unutarnju reviziju koja je izravno odgovorna Upravi Društva. Odjel za unutarnju reviziju obavio je tri revizije iskazane godišnjim planom za 2019. i iskazao mišljenje da je Društvo uspostavilo sustav unutarnjih kontrola, ali postoje slabosti koje je moguće otkloniti provedbom danih preporuka. Nadzorni odbor je tijekom 2019. održao četiri sjednice na kojima se raspravljalo o poslovanju Društva te su dane suglasnosti na planove poslovanja, poslovna izvješća, godišnje financijske izvještaje te izvješća neovisnog revizora. Društvo je u veljači 2020. dostavilo osnivaču, društvu Zagrebački holding d.o.o., Zagreb, Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2019., Upitnik o fiskalnoj odgovornosti te Mišljenje Unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezane za pribavljanje sredstava osiguranja plaćanja te informacijski sustav i evidencije. Navedene nepravilnosti i propusti ukazuju na slabosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola.

– Sredstva osiguranja plaćanja

Direktor Društva donio je u veljači 2014. Odluku o sredstvu osiguranja plaćanja tražbina Društva na temelju ugovora o distribuciji zaključenih na neodređeno vrijeme. Navedenom Odlukom određeno je, između ostalog, da će Društvo u skladu s člankom 6. Općih uvjeta korištenja distribucijskog sustava, koji čine Prilog 3. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, za treću i svaku sljedeću godinu trajanja ugovora o distribuciji, ako je korisnik sustava zadnjih 12 mjeseci uredno i u roku izvršavao ugovorne obveze prema Društvu, od korisnika sustava pribaviti zadužnicu u visini od 50,0 % iznosa procijenjene naknade za korištenje distribucijskog sustava za razdoblje od jedne godine. Prema članku 6., stavka 3. Priloga 3. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava određeno je da je u slučaju zaključenja ugovora o distribuciji plina na neodređeno vrijeme, korisnik sustava dužan operatoru distribucijskog sustava dostaviti garanciju banke izdanu od banke prihvatljive operatoru distribucijskog sustava ili platiti unaprijed ili osigurati plaćanje putem bankovnog depozita, na iznos koji odgovara 10,0 % procijenjene naknade za korištenje distribucijskog sustava za razdoblje od jedne godine, uvećano za porez na dodanu vrijednost.

Nadalje, člankom 6., stavkom 5. Priloga 3. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava, određeno je da iznimno od članka 6., stavka 3., korisnik sustava koji uredno i u roku izvršava ugovorne obveze prema operatoru distribucijskog sustava može, uz suglasnost operatora distribucijskog sustava, kao sredstvo osiguranja plaćanja dostaviti običnu zadužnicu izdanu u skladu s Ovršnim zakonom, u visini od 50,0 % iznosa. Također je člankom 6., stavkom 6. Priloga 3. Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava određeno da se procijenjena naknada za korištenje distribucijskog sustava za ugovorno razdoblje utvrđuje na temelju potrošnje iz prethodnog razdoblja ili planske potrošnje plina.

Društvo vodi evidenciju sredstava osiguranja plaćanja u računalnom programu. Unutarnjim aktom nisu određene odgovorne osobe zadužene za pribavljanje, čuvanje, evidentiranje, upravljanje i povrat sredstava osiguranja plaćanja. Prema pisanom obrazloženju Društva, sredstva osiguranja plaćanja za ugovore o distribuciji plina od kupaca pribavlja Odjel analize i podrške tržištu plina, a evidentiranje, upravljanje i povrat obavlja Odjel financija.

Društvo je od tri korisnika sustava – opskrbljivača plinom, s kojima je 2014. zaključilo ugovore o distribuciji plina na neodređeno vrijeme, za pružene usluge distribucije plina u 2018. ostvarilo naknadu za korištenje distribucijskog sustava uvećanu za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 12.428.016,00 kn. Ukupan iznos potrebnih sredstava osiguranja plaćanja od navedena tri opskrbljivača za 2019. prema navedenoj Odluci iznosi 50,0 % procijenjene naknade za korištenje distribucijskog sustava uvećane za porez na dodanu vrijednost, odnosno 6.214.008,00 kn. Društvo je od opskrbljivača pribavilo sredstva osiguranja plaćanja u iznosu od 3.139.500,00 kn, što je 3.074.508,00 kn manje od iznosa određenog navedenom Odlukom.

Državni ured za reviziju nalaže pribavljati sredstva osiguranja plaćanja kod naplate usluga distribucije u skladu s Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava te Odlukom o sredstvu osiguranja plaćanja tražbina Društva na temelju ugovora o distribuciji zaključenih na neodređeno vrijeme. Preporučuje unutarnjim aktom odrediti odgovorne osobe zadužene za pribavljanje, čuvanje, evidentiranje, upravljanje i povrat sredstava osiguranja plaćanja.

– Informacijski sustav i evidencije

Odjel za nabavu vodi aplikaciju zaključenih ugovora u koju unosi račune i prati realizaciju ugovora. Navedena aplikacija sadrži: evidencijski broj nabave, predmet ugovora / okvirnog sporazuma, broj objave, vrstu provedenog postupka javne nabave, naziv ugovaratelja i podugovaratelja (dobavljači), datum zaključenja i rok na koji su zaključeni ugovori / okvirni sporazumi, procijenjenu vrijednost, ugovoreni iznos, konačni datum izvršenja, isplaćeni iznos s porezom na dodanu vrijednost, broj ugovora / okvirnog sporazuma, naziv naručitelja, vrstu ugovora i naziv korisnika (podružnice ili društva). Informacijski sustav u kojem se vode računovodstvene evidencije osigurava podatke o nazivu dobavljača, broju ugovora, broju računa, datumu izdavanja računa, količini, jediničnoj cijeni, iznosu navedenom na računu i isplaćenom iznosu. Aplikacija nabave i informacijski sustav Društva nisu međusobno povezani te se provedba nabave roba, radova i usluga kroz spomenutu aplikaciju ne može pratiti s obzirom na to da ne osigurava mogućnost unosa računa i praćenje ostvarenja nabave. Vrijednosti obavljenih radova i usluga te isporuka roba iz računovodstvenih evidencija nisu jednake evidentiranim vrijednostima u evidencijama koje vodi Odjel nabave.

Evidencija koju vodi Odjel nabave ne omogućuje praćenje provedbe zaključenih ugovora o nabavi jer ne sadrži ugovorene i isplaćene iznose s porezom na dodanu vrijednost po svakom pojedinom ugovoru te podaci u navedenoj evidenciji nisu usporedivi s podacima iz računovodstvenih evidencija. Prema pisanom obrazloženju Društva, postojeći informacijski sustav ne omogućuje unos računa i praćenje ostvarenja nabave te nije u mogućnosti osigurati navedene podatke. Iz navedenog proizlazi da nije u potpunosti uspostavljen učinkoviti sustav unutarnjih kontrola jer nisu usklađene evidencije iz aplikacije nabave i računovodstvenih evidencija.

Državni ured za reviziju preporučuje uskladiti evidencije koje vodi Odjel nabave i računovodstvene evidencije u vezi s provedbom postupaka javne nabave roba, radova i usluga kako bi se rizik nastanka pogreške i dobivanje netočnih podataka i evidencija sveo na najmanju moguću mjeru.

- 1.2. *Društvo prihvaća preporuku u vezi s pribavljanjem sredstava osiguranja plaćanja i navodi da je 1. veljače 2021. donijelo Odluku o postupanju pri izdavanju, zaprimanju, pohrani i povratu sredstava osiguranja izvršenja ugovornih obveza/naplate potraživanja, prema kojoj su utvrđene organizacijske jedinice u čijim su nadležnostima i odgovornosti postupanja. U vezi s informacijskim sustavom i evidencijama, obrazlaže da aplikacija nabave predstavlja informacijski sustav u kojoj Odjel nabave vodi sve podatke o zaključenim ugovorima i narudžbenicama po kojima su likvidirani računi koji se vežu za ugovore i narudžbenice. Navodi da informacijski sustav nabave omogućuje praćenje realizacije po ugovorima te je izvor informacija za Registar ugovora, a uz aplikaciju nabave vodi i dodatne evidencije u tablicama u kojima se prate statusi postupaka. Ukupno ugovoreni iznosi s porezom na dodanu vrijednost po svakom pojedinom ugovoru prikazani su u aplikaciji koju vodi Odjel nabave, a u evidenciji u kojoj se vodi status postupaka navedeni su iznosi bez poreza na dodanu vrijednost. Navodi da od početka siječnja 2021. u tablicu unosi podatak o iznosima s porezom na dodanu vrijednost po svakom pojedinom ugovoru. Obrazlaže da je informacijski sustav aplikacija u kojoj Odjel financija prati promet po dobavljačima, zbog čega postoji razlika u iznosima. Društvo navodi da intenzivno radi na objedinjavanju svih podataka u istom informacijskom sustavu.*

2. Planiranje

- 2.1. Društvo Zagrebački holding d.o.o. donijelo je u listopadu 2018. Uputu za izradu procjene (rebalansa) plana poslovanja za 2018. i plana poslovanja za 2019., koju su u obvezi primjenjivati sve podružnice i ovisna društva Grupe Zagrebački holding. U navedenim Uputama navedeno je da je u planu poslovanja potrebno realnije sagledati i procijeniti planske veličine prihoda i rashoda, a ulaganja treba planirati u okviru izvora financiranja koji se mogu realno osigurati.
- Društvo je u listopadu 2016. donijelo akt Postupak izrade plana poslovanja koji određuje donošenje vrste planova koje je Društvo u obvezi izraditi (plan fizičkog opsega poslovanja, zaposlenih, kvalitete usluga, računa dobiti i gubitka, Bilance i novčanog tijeka, nabave roba, radova i usluga) te dijagrame tijeka u cilju usvajanja planova. Navedenim aktom nije određen način praćenja te donošenja izmjena i dopuna planova poslovanja.
- Uz suglasnost Nadzornog odbora Društva, Plan poslovanja za 2019. donesen je u studenome 2018., a sredinom siječnja 2019. usvojen je Odlukom Skupštine Društva.

Izmjene i dopune Plana poslovanja nisu donesene, a vrijednosno značajna su odstupanja ostvarenja u odnosu na plan kod pojedinih stavaka plana ulaganja, nematerijalne imovine, odgođene porezne imovine, obveza prema dobavljačima, drugih potraživanja, nespomenutih poslovnih prihoda te Plana nabave.

Za ulaganja u plinovode (rekonstrukcije i nova plinifikacija) planirano je 60.079.006,00 kn, a ostvarena su ulaganja u vrijednosti od 34.493.264,00 kn, što je 25.585.742,00 kn ili 42,6 % manje u odnosu na planiranu vrijednost. Za ulaganja u kućne priključke planirano je 5.500.000,00 kn, a ostvarena su ulaganja u vrijednosti od 21.142.933,00 kn, što je 15.642.933,00 kn ili 284,4 % više u odnosu na planiranu vrijednost. Ulaganja u pripremi planirana su u vrijednosti od 12.141.759,00 kn, a ostvarena su u vrijednosti od 6.427.322,00 kn, što je 5.714.437,00 kn ili 47,0 % manje u odnosu na planiranu vrijednost. Prema pisanom obrazloženju Društva, do značajnijeg odstupanja ostvarenih ulaganja u odnosu na planirane vrijednosti na stavkama plinovoda, kućnih priključaka i ulaganja u pripremi došlo je i zbog evidentiranja većine planskih vrijednosti na stavci plinovoda s obzirom na to da se pri izradi plana nisu analitički razradile vrijednosti ulaganja. Nadalje, Društvo obrazlaže da se ostvarenje ulaganja u plinovode, kućne priključke i investicije u pripremi analitički evidentira i prati prema računima izvedenih radova kod prijenosa na račune dugotrajne imovine.

Nabava novih plinomjera te njihova zamjena planirana je u vrijednosti od 25.670.085,00 kn, a ostvarena su ulaganja u vrijednosti od 14.990.212,00 kn, što je 10.679.873,00 kn ili 41,6 % manje u odnosu na planiranu vrijednost. Nabava softvera planirana je u vrijednosti od 8.150.000,00 kn, a ostvarena su ulaganja u vrijednosti od 947.022,00 kn, što je 7.202.978,00 kn ili 88,4 % manje u odnosu na planiranu vrijednost. Ulaganje u vozni park nije ostvareno, a planirana su ulaganja u vrijednosti od 3.000.000,00 kn. Ulaganja u drugu opremu i namještaj planirana su u vrijednosti od 3.356.000,00 kn, a ostvarena su u vrijednosti od 5.686.462,00 kn, što je 2.330.462,00 kn ili 69,4 % više u odnosu na planiranu vrijednost.

Izgradnja i stavljanje u uporabu plinovoda u 2019. planirano je u vrijednosti od 14.130.000,00 kn, a ostvareno je u vrijednosti od 30.364.650,00 kn, što je 16.234.650,00 kn ili 114,9 % više u odnosu na planiranu vrijednost. Rekonstrukcija plinovoda planirana je u vrijednosti od 33.044.000,00 kn, a ostvarena je u vrijednosti od 23.680.386,00 kn, što je 9.363.614,00 kn ili 28,3 % manje u odnosu na planiranu vrijednost. Prema Izvješću o ostvarenim ulaganjima u izgradnju i rekonstrukciju distribucijskog sustava se kao razlozi povećanja ostvarenja izgradnje plinovoda u odnosu na plan navode: dugotrajni postupci nabave zbog čega su ulaganja prenesena iz prethodne godine, provedena anketiranja na zahtjeve vijeća gradskih četvrti zbog čega je zabilježen značajan odaziv, izmještanja plinovoda zbog imovinskopравnih odnosa te usklađivanja s radovima na rekonstrukcijama prometnica. Kao razlozi smanjenja ostvarenja rekonstrukcije plinovoda u odnosu na plan navode se: kašnjenja u pribavljanjima građevinskih dozvola, usklađivanja s radovima na rekonstrukcijama prometnica te dugotrajni postupci javne nabave. Posljedica navedenog je da Društvo ne može realno pratiti ostvarenje ulaganja u planiranoj godini te pravodobno donositi odluke u slučaju odstupanja ostvarenja u odnosu na plan.

Drugi nespomenuti poslovni prihodi planirani su u iznosu od 24.858.600,00 kn, a ostvareni u iznosu od 14.284.726,00 kn, što je 10.573.874,00 kn ili 42,5 % manje u odnosu na plan.

Državni ured za reviziju preporučuje planirati ulaganja za koja je realno očekivati da će biti pokrenuta u okviru izvora financiranja koji se mogu osigurati u skladu s uputama za izradu plana poslovanja koje donosi društvo Zagrebački holding d.o.o.

Preporučuje utvrditi način praćenja ostvarenja planova radi pravodobnog donošenja poslovnih odluka te u slučajevima značajnijih odstupanja donijeti izmjene i dopune planova.

2.2. Društvo navodi da je u studenome 2020. u dokumentu Plan 2020. navedena procjena ostvarenja ulaganja za 2019. u vrijednosti od 81.767.257,00 kn, što je dostavljeno i tijelima Društva (Revizijskom odboru, Nadzornom odboru i Skupštini Društva). Navodi da je prema navedenoj procjeni ostvarenja ulaganja za 2019. ostvarenje veće za 3.578.115,00 kn ili 4,4 % u odnosu na procjenu. Vezano za vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na plan za sve druge nespomenute poslovne prihode koji su planirani u iznosu od 24.858.600,00 kn, a ostvareni u iznosu od 14.284.726,00 kn, obrazlaže da je nastalo odstupanje rezultat smanjenih prihoda od interne realizacije zbog zamjene dijela opreme obračunskog mjernog mjesta, plinomjera bez regulatora. Obrazlaže da Društvo nije nabavilo regulatore za redovnu zamjenu zbog spora s dobavljačem koji je okončan sporazumnim raskidom ugovora o nabavci regulatora. Navodi da se odstupanje preslikava i na ostvarenje ulaganja u opremu. Nadalje, Društvo navodi da je donošenje izmjena i dopuna planova poslovanja određeno u posljednjem koraku dijagrama tijeka Postupka plana poslovanja te se donosi po istom postupku kao i plan poslovanja. Navodi da ostvarenje planova dodatno prati mjesečnim izvješćima koja se dostavljaju vlasniku Društva, društvu Zagrebački holding d.o.o. u okviru konsolidacijskih paketa, kao i mjesečnim izvješćima Upravi/direktoru.

3. Javna nabava

3.1. Društvo je sektorski naručitelj i obveznik je primjene Zakona o javnoj nabavi. Društvo je tijekom 2019. nakon provedenih postupaka javne nabave zaključilo 76 ugovora za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti od 92.100.641,00 kn. Nadalje, prema Registru ugovora jednostavne nabave za 2019., koji je objavljen na mrežnim stranicama Društva u lipnju 2020., tijekom 2019. pokrenuti su postupci jednostavne nabave za 239 predmeta nabave te su zaključeni ugovori ili izdane narudžbenice za robe, radove i usluge u vrijednosti od 6.958.971,00 kn.

Društvo je u veljači 2019. s Gradom Zagrebom kao Središnjim tijelom za nabavu zaključilo Sporazum o reguliranju međusobnih prava i obveza u postupcima javne nabave. Navedenim Sporazumom utvrđena je obveza Središnjeg tijela za nabavu da u ime i za račun Društva provodi postupke nabave te s odabranim ponuditeljima zaključuje ugovore i okvirne sporazume u 2019. Društvo daje ovlaštenje Gradu Zagrebu da u njegovo ime i za njegov račun provodi postupke javne nabave i zaključuje ugovor o javnoj nabavi i sve njegove dodatke ili okvirni sporazum. Društvo dostavlja zahtjeve za pokretanje postupaka nabave predviđenih u planu nabave, odluke o imenovanju predstavnika koji sudjeluju kao članovi stručnog povjerenstva za javnu nabavu u pripremi i provođenju postupaka javne nabave te dostavlja izvještaje o nepostojanju sukoba interesa za predstavnike u postupcima javne nabave. Nadalje, prema navedenom Sporazumu, Grad Zagreb na temelju dostavljenih podataka, između ostalog, izrađuje dokumentaciju o nabavi, provodi postupak prethodnog savjetovanja sa zainteresiranim gospodarskim subjektima, otvara dostavljene ponude, sastavlja zapisnik o otvaranju i zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda, donosi odluke o odabiru i poništenju te objavljuje pregled zaključenih ugovora i okvirnih sporazuma kojima je Društvo naručitelj, na svojim mrežnim stranicama.

Tijekom 2019. poništena su četiri postupka javne nabave jer su pristigle ponude bile veće od procijenjene vrijednosti te jer nakon isključenja ponuditelja ili odbijanja ponuda nije preostala nijedna valjana ponuda.

Tijekom 2019. nije bilo žalbi izjavljenih Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave.

Revizijom je obuhvaćen 21 postupak javne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 60.538.299,00 kn ili 65,7 % vrijednosti nabave te 25 predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 3.166.641,00 kn ili 45,5 % vrijednosti jednostavne nabave. U svim pregledanim otvorenim postupcima javne nabave kriterij odabira ponude ponuditelja je ekonomski najpovoljnija ponuda, odnosno najniža cijena kod postupaka jednostavne nabave. Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezane za Plan nabave, opće akte kojima je uređena nabava roba, radova i usluga, Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, potpisivanje zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, agencijske usluge za privremeno zapošljavanje te provođenje postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga.

– Plan nabave

Društvo je u studenome 2018. donijelo Plan nabave, koji je sastavni dio Plana poslovanja za 2019. Planom nabave za 2019. planirana je nabava roba, radova i usluga ukupne procijenjene vrijednosti od 189.541.992,00 kn, od čega za nabavu velike vrijednosti 41.150.000,00 kn, male vrijednosti 121.309.984,00 kn te jednostavnu nabavu 27.082.008,00 kn. Nabava velike i male vrijednosti planirana je provođenjem otvorenih postupaka javne nabave, osim za radove popravka javnoprometnih površina nakon izgradnje / rekonstrukcije / modernizacije plinskog distribucijskog sustava ili zauzimanja javnih površina – Zagreb te održavanja licenci. Prema evidenciji ostvarenja Plana nabave koncem 2019., provedeni su postupci nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 118.952.571,00 kn, što čini 62,8 % ukupne procijenjene vrijednosti iz Plana nabave za 2019. Vrijednost ostvarenja Plana nabave u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2020.) iznosi 95.766.503,00 kn, što čini 50,5 % procijenjene vrijednosti nabave roba, radova i usluga. Društvo nema podataka o vrijednosti ostvarenja Plana nabave koncem 2019. s obrazloženjem da zbog unosa novih podataka u program nije moguće utvrditi ostvarenje plana nabave u prijašnjem razdoblju.

Direktor Društva i osoba koja je po specijalnoj punomoći u ime i za račun Društva mogla poduzimati radnje kao direktor Društva tijekom 2019. donijeli su 91 odluku o prenamjenama prema kojima su izmijenjene pojedine pozicije Plana nabave u ukupnoj vrijednosti od 35.889.800,00 kn ili 18,9 % vrijednosti Plana nabave. Izmjene i dopune Plana nabave nisu donesene. Vrijednosno značajnije pojedinačne prenamjene obavljene su u okviru prvotno procijenjene nabave plinomjera tipa G-4 u vrijednosti od 9.741.000,00 kn, rekonstrukcije i izgradnje četiri plinske mreže u vrijednosti od 6.963.837,00 kn, izvođenja radova na kućnim priključcima u vrijednosti od 4.150.000,00 kn, izvođenja radova na rekonstrukciji punionice prirodnog plina u vrijednosti od 2.500.000,00 kn te nabave vozila financijskim najmom u vrijednosti od 1.250.000,00 kn. Društvo je odustalo od spomenutih nabava te su obavljene prenamjene za drugi tip plinomjera, uređaje i opremu, naprave za obustavu protoka plina, rekonstrukciju niskotlačnih plinovoda, održavanje licenci, radove na zamjeni i isporuci filtera – izmjenjivača plina, radove na zamjeni regulacijske i sigurnosne opreme, najam vozila, nabavu autoguma te analizu postojećih s prijedlogom novih poslovnih procesa i organizacijske strukture. Prema pisanom obrazloženju Društva, planirana nabava plinomjera tipa G-4 nije ostvarena jer prethodno nije izrađena studija u cilju utvrđivanja izbora tehnologije te je određeno da će se nabaviti drugi tip plinomjera istih tehničko-tehnoloških karakteristika kao kod prethodno provedenih postupaka nabave.

Kao razlozi odustajanja od planiranih rekonstrukcija i izgradnje plinskih mreža navode se postupci izvlaštenja koji nisu okončani te neriješeni imovinskopravni odnosi. Planirani radovi na kućnim priključcima nisu u cijelosti ostvareni zbog smanjenja investicijskog ciklusa te zbog nemogućnosti održavanja tehnološki zastarjele opreme te je odlukama o prenamjenama umjesto radova na kućnim priključcima planirano nabaviti novu opremu. Od planiranih radova na rekonstrukciji punionice prirodnog plina odustalo se zbog promjena na tržištu, odnosno zbog izgradnje drugih punionica u neposrednom okruženju te se navodi da prethodno nije utvrđena ekonomska isplativost ulaganja u rekonstrukciju postojeće punionice. Planirana nabava vozila financijskim najmom nije ostvarena jer društvo Zagrebački holding d.o.o. nije odobrilo zahtjev za pokretanje postupka nabave s obrazloženjem da za nabavu nije osiguran novac iz fondova Europske unije.

Također, kod četiri pregledana postupka javne nabave procijenjene vrijednosti od 44.121.947,00 kn radovi i usluge nisu realno planirani. Prema ugovoru za radove popravka javnoprometnih površina nakon izgradnje, rekonstrukcije i modernizacije plinskog distribucijskog sustava ili zauzimanja javne površine (Zagreb) iz svibnja 2018., koji je zaključen za razdoblje jedne godine, ugovoreni su radovi u vrijednosti od 11.591.160,00 kn, a obavljani su u vrijednosti od 3.571.556,00 kn ili 30,8 % u odnosu na ugovorenu vrijednost. Nadalje, za navedene radove Planom nabave za 2019. procijenjena je vrijednost nabave od 11.000.000,00 kn, a ugovoreni su radovi u lipnju 2019. za razdoblje od jedne godine u vrijednosti od 10.993.949,00 kn. Dodatkom ugovora iz kolovoza 2020. produljen je rok završetka radova do iskorištenja financijskih sredstava. U rujnu 2020. obavljani su radovi u vrijednosti od 9.295.011,00 kn.

Za radove rekonstrukcije niskotlačnih i srednjotlačnih plinovoda u listopadu 2018. i listopadu 2019. zaključeni su okvirni sporazumi za razdoblje od jedne godine. Prema okvirnom sporazumu iz listopada 2018., koji je zaključen s tri odabrana ponuditelja procijenjene vrijednosti nabave od 22.299.947,00 kn, tijekom 2019. zaključeni su ugovori. Obavljeni su radovi u vrijednosti od 12.222.684,00 kn, što iznosi 54,8 % u odnosu na procijenjenu vrijednost. Prema obrazloženju Društva, okvirni sporazumi zaključeni su u vrijeme započinjanja ogrjevnice sezone te nije bilo moguće odmah započeti radove rekonstrukcije, a planirane vrijednosti ulaganja prenamijenjene su tijekom godine u druge pozicije u skladu sa srednjoročnim planom i planom poslovanja. Također, kao razlozi neprovođenja postupaka u planiranom razdoblju, navode se i duži postupci pribavljanja građevinskih dozvola.

Usluge očitavanja stanja potrošnje plina planirane su u iznosu od 5.860.000,00 kn za razdoblje od dvije godine. Ugovorene su koncem 2018. i 2019. u godišnjim vrijednostima od 3.060.046,00 kn, a ostvareni su troškovi usluga očitavanja za 2019. u vrijednosti od 2.122.656,00 kn ili 69,4 % u odnosu na ugovorenu vrijednost.

Prema ugovoru za izvođenje radova na kućnim priključcima iz veljače 2019., zaključenom za razdoblje od jedne godine, planirani su radovi u vrijednosti od 4.962.000,00 kn, a ugovoreni u vrijednosti od 4.233.521,00 kn. Dodatkom ugovora iz veljače 2020. produljen je rok završetka radova do sredine svibnja 2020. Obavljeni su radovi do navedenog razdoblja u vrijednosti od 3.372.709,00 kn ili 79,7 % u odnosu na ugovorenu vrijednost.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti izradi plana nabave kako bi planom nabave bila predviđena stvarno potrebna nabava i kako bi planirana nabava bila ostvarena.

- Opći akti kojima je uređena nabava roba, radova i usluga

Društvo je donijelo opće akte kojima je uređena nabava roba, radova i usluga, kao što su Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, Pravilnik o provedbi postupaka nabave temeljem izuzeća od primjene Zakona o javnoj nabavi u svrhu daljnje prodaje ili iznajmljivanja trećim osobama, Postupak provođenja postupka jednostavne nabave te Postupak provođenja nabave. Navedenim pravilnicima i drugim aktima koji uređuju područje nabave nisu detaljnije i jasnije opisani postupci provedbe javne nabave od faze istraživanja tržišta, planiranja i praćenja ostvarenja planova nabave, pokretanja postupaka javne nabave, zaključenja ugovora, uvođenja izvoditelja u posao, praćenja provedbe ugovora te nadzora nad provedbom procedura. U okviru akta Postupak izrade plana poslovanja iz listopada 2016. navodi se da su za Plan nabave roba, radova i usluga zadužene stručne službe koje izrađuju pojedine prijedloge planova po segmentima u okviru predloženih financijskih sredstava. Prema pisanom obrazloženju Društva, za praćenje provedbe ugovora odgovorna je osoba koja je pokrenula postupak nabave, a praćenje provedbe ugovora obavlja organizacijska jedinica koja je planirala predmet nabave.

Društvo je u lipnju 2017. i u prosincu 2019. donijelo pravilnike o provedbi postupaka jednostavne nabave, koji su objavljeni na mrežnim stranicama Društva. Navedenim pravilnicima određeno je da rok za dostavu ponuda ne smije biti kraći od pet dana, a u slučaju iznimne žurnosti, rok se može skratiti. Prekratki rokovi za pripremu ponuda mogu ograničiti broj ponuda i utjecati na njihovu kvalitetu. Rokovi za podnošenje ponuda trebaju biti optimalni, a postupke nabave treba pravodobno započeti. Nadalje je pravilnicima propisano da nabavu roba, radova i usluga naručitelj provodi izdavanjem narudžbenice ili zaključenjem ugovora, ovisno o složenosti predmeta nabave, ali nisu propisani kriteriji i pragovi vrijednosti za izdavanje narudžbenice ili zaključenje ugovora.

Državni ured za reviziju preporučuje utvrditi aktivnosti, rokove i odgovornosti u postupku provođenja javne nabave, odnosno od faze istraživanja tržišta i planiranja te praćenja ostvarenja planova nabave, pokretanja i provedbe postupaka javne nabave, zaključenja ugovora, praćenja provedbe ugovora i nadzora nad provedbom utvrđenih postupanja.

Preporučuje općim aktima Društva odrediti kriterije i pragove vrijednosti nabave roba, radova i usluga u skladu s kojima se mogu izdavati narudžbenice, odnosno zaključivati ugovori u cilju zaštite interesa Društva. Nadalje, preporučuje općim aktima Društva odrediti duže rokove za dostavu ponuda, čime bi se promicala konkurentnost postupaka jednostavne nabave.

- Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma

Društvo vodi Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. U veljači 2019. društvu Zagrebački holding d.o.o. dostavljen je ažurirani Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Na traženje društva Zagrebački holding d.o.o. iz prosinca 2019., Društvo nije dostavilo ažurirani Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Prema odredbi članka 6., stavka 2. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, naručitelj je obavezan ažurirati registar ugovora prema potrebi, a najmanje jedanput u šest mjeseci.

Državni ured za reviziju nalaže ažurirati registar ugovora prema potrebi, a najmanje jedanput u šest mjeseci u skladu s Pravilnikom o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

- Potpisivanje zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda

Od 21 pregledanog postupka javne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 60.538.299,00 kn, kod pregledanih sedam postupaka javne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 20.042.129,00 kn, pojedini članovi stručnog povjerenstva za javnu nabavu nisu potpisali zapisnike o pregledu i ocjeni ponuda te je u spomenutim zapisnicima navedeno da su odsutni. U stručna povjerenstva za javnu nabavu imenovano je od četiri do šest članova, a jedan ili dva člana povjerenstva nisu potpisala navedene zapisnike. Otvaranju ponuda prisustvovala su dva člana povjerenstva. Također, nisu sastavljene bilješke koje je potrebno priložiti uz zapisnike o pregledu i ocjeni ponuda. Zbog navedenog postoji rizik da pregled i ocjena ponuda neće u potpunosti osigurati zakonitost i pravilnost postupaka javne nabave s obzirom na to da svi imenovani članovi stručnog povjerenstva nisu obavili pregled i ocjenu ponuda. Prema odredbama članka 29., stavka 13. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave, određeno je da ako netko od članova stručnog povjerenstva za javnu nabavu odbije potpisati zapisnik ili je iz opravdanih razloga u tome spriječen (bolovanje, godišnji odmor i slično), o tome se sastavlja bilješka koja se prilaže zapisniku. Također je Postupkom provođenja nabave iz prosinca 2017. Društvo utvrdilo obvezu da zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda potpisuje ovlašteni predstavnik Društva.

Državni ured za reviziju nalaže u slučaju odsutnosti članova stručnog povjerenstva za javnu nabavu sastavljati bilješku uz zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda u skladu s odredbama Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave i Postupkom provođenja nabave.

- Agencijske usluge za privremeno zapošljavanje

Rashodi za nabavu agencijskih usluga za privremeno zapošljavanje u 2019. iznosili su 2.405.028,00 kn. Usluge su korištene nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave na temelju kojih su zaključeni ugovori. Prema ugovoru iz svibnja 2018. ugovorene su agencijske usluge za privremeno zapošljavanje u vrijednosti od 796.362,00 kn te ugovoru iz studenoga 2018. u vrijednosti od 2.034.821,00 kn. Navedeni ugovori zaključeni su za razdoblje od jedne godine, na temelju prethodno zaključenih okvirnih sporazuma. Postupke javne nabave provelo je Središnje tijelo za nabavu na temelju ovlaštenja Društva i zahtjeva za nabavu.

Na temelju Odluke o prenamjeni iz listopada 2019. utvrđena je nova stavka Plana nabave za 2019. (usluge privremenog zapošljavanja radnika) u vrijednosti od 1.050.000,00 kn. Društvo je početkom rujna 2019. uputilo zahtjev Uredu za javnu nabavu za pokretanje postupka javne nabave, a postupak nabave okončan je sredinom siječnja 2020. U dokumentaciji za nadmetanje nije u potpunosti određen i opisan predmet nabave, s obzirom na to da nije utvrđeno za koje će se poslove koristiti usluge agencijskih radnika, mjesto rada te broj potrebnih radnika. Navedeno je da će se ugovorom o ustupanju radnika zaključenim s ugovarateljem utvrditi broj ustupljenih radnika, razdoblje na koje se ustupaju radnici, mjesto rada, poslovi koje će ustupljeni radnici obavljati, način i razdoblje u kojem naručitelj mora ispostaviti odabranom ponuditelju obračun za isplaćene plaće te propisi koji se kod naručitelja primjenjuju pri utvrđivanju plaće, kao i osoba koja je odgovorna za zastupanje naručitelja prema ustupljenim radnicima. Agencijske usluge za privremeno zapošljavanje tijekom 2019. korištene su najvećim dijelom za potrebe organizacijskih jedinica u Službi tehničke podrške radi redovne zamjene plinomjera, odnosno ispitivanja unutarnjih plinskih instalacija. Društvo je tijekom 2019. koristilo usluge 30 agencijskih radnika.

Društvo nije uredilo način korištenja agencijskih usluga za privremeno zapošljavanje, ocjenu opravdanosti, razloge korištenja te kriterije utvrđivanja potreba za agencijskim uslugama za privremeno zapošljavanje.

Državni ured za reviziju preporučuje ocjenjivati opravdanost korištenja agencijskih usluga za privremeno zapošljavanje i utvrditi kriterije utvrđivanja potreba za agencijskim uslugama za privremeno zapošljavanje.

– Jednostavna nabava roba, radova i usluga

Tijekom 2019. pokrenuti su postupci jednostavne nabave za 239 predmeta nabave te su zaključeni ugovori ili izdane narudžbenice za robe, radove i usluge u vrijednosti od 6.958.971,00 kn. Revizijom je obuhvaćeno 25 predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 3.166.641,00 kn ili 45,5 % vrijednosti provedenih postupaka jednostavne nabave. Pravilnikom o postupku provođenja jednostavne nabave iz lipnja 2017. određeno je da se postupak nabave čija je procijenjena vrijednost iskazana u planu nabave manja od 20.000,00 provodi izdavanjem narudžbenice jednom gospodarskom subjektu. Nadalje je određeno da se nabava procijenjene vrijednosti veće od 20.000,00 kn, a manje od 70.000,00 kn provodi prikupljanjem ponuda upućenih prema najmanje tri gospodarska subjekta. Za nabavu procijenjene vrijednosti nabave veće od 70.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn za robe i usluge, odnosno manje od 500.000,00 kn za radove, provodi se prikupljanje ponuda upućenih prema najmanje tri gospodarska subjekta i objavom na mrežnim stranicama Društva. Također je određeno da se iznimno, ovisno o prirodi predmeta nabave i razini tržišnog natjecanja, dokumentacija i poziv za dostavu ponuda može dostaviti i manjem broju gospodarskih subjekata. Kod 18 predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 2.177.909,00 kn ili 68,8 % pregledane vrijednosti izdane su narudžbenice i zaključeni ugovori u pojedinačnim vrijednostima nabave od 4.100,00 kn do 447.470,00 kn na temelju jedne pristigle ponude. Od navedenih 18 predmeta nabave, za 12 predmeta jednostavne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti od 1.728.829,00 kn ili 54,6 % pregledane vrijednosti (pojedinačnih vrijednosti nabave od 34.760,00 kn do 447.470,00 kn) Društvo je na mrežnim stranicama uputilo poziv za dostavu ponuda, od kojih za jedanaest predmeta nabave nije uputilo i poziv za dostavu ponuda prema najmanje tri gospodarska subjekta te time nije postupilo u skladu s odredbama Pravilnika o postupku provođenja jednostavne nabave iz lipnja 2017. Za šest predmeta nabave za robe i usluge u vrijednosti od 448.770,00 kn (pojedinačnih vrijednosti nabave od 4.100,00 kn do 133.600,00 kn) provedeni su postupci jednostavne nabave izravnim pozivom prema jednom gospodarskom subjektu uz obrazloženje da je navedeno primijenjeno zbog prirode predmeta nabave i razine tržišnog natjecanja. Provedeno prikupljanje ponuda i izravni pozivi jednom gospodarskom subjektu umanjuju transparentnost postupaka jednostavne nabave.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi postupke jednostavne nabave u skladu s odredbama unutarnjih akata, vodeći računa o postizanju potpune i otvorene konkurentnosti te primjeni načela javne nabave u cilju prikupljanja više ponuda.

Preporučuje za postupke jednostavne nabave općim aktima ograničiti nabave koje se temelje na odredbama izuzetka za zaključenje ugovora ili izdavanje narudžbenica u kojima se pozivi za ponude mogu uputiti na manje od tri subjekta ovisno o prirodi predmeta nabave, za žurne nabave i nabave koje zbog tehničkih ili umjetničkih razloga ili razloga povezanih sa zaštitom prava koje može obaviti samo jedan gospodarski subjekt, a sve takve okolnosti treba obrazložiti i dokumentirati uz zahtjev za nabavu. Preporučuje donijeti mjerljive kriterije prema kojima bi se osigurala opravdanost, transparentnost i jednoobraznost izvršenja postupaka jednostavne nabave.

3.2. Društvo prihvaća preporuku u vezi s planom nabave i navodi da će posvetiti još više pozornosti izradi plana nabave. Također, navodi da ulaže najveće napore pri izradi plana nabave svake poslovne godine kako bi se osigurala stvarno potrebna nabava i kako bi bila ostvarena. Obrazlaže da u tijeku realizacije plana nabave može doći do nepredviđenih okolnosti koje su navedene u dostavljenim obrazloženjima i na koje Društvo ne može utjecati.

Društvo prihvaća preporuke u vezi s općim aktima kojima je uređena nabava roba, radova i usluga te navodi da već primjenjuje duže rokove za dostavu ponuda. Obrazlaže da je doneseno niz unutarnjih akata kako bi se propisalo postupanje u procesu nabave te će razmotriti mogućnosti daljnjeg jasnijeg opisivanja postupaka provedbe javne nabave. Navodi da su odredbe za rok o dostavi ponuda propisane Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave uvijek u skladu s prirodom predmeta nabave i mogućnošću dostave ponuda u zadanim rokovima.

U vezi s registrom ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, Društvo obrazlaže da društvo Zagrebački holding d.o.o., odnosno Grad Zagreb, koji provodi postupke javne nabave i zaključuje ugovore, dostavlja najmanje dva puta godišnje tablice u koje Društvo unosi potrebne podatke za ažuriranje registra ugovora. U prosincu 2019. Društvo nije dostavilo podatke putem tablica jer realizacija za 2019. u trenutku traženja još nije bila završena te nije imalo odobrenje za rad u informacijskom sustavu u kojem društvo Zagrebački holding d.o.o. vodi javnu nabavu. Također, navodi da su započete aktivnosti na povezivanju informatičkog sustava Društva i sustava u kojem se vodi javna nabava.

U vezi s potpisivanjem zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda, Društvo navodi da, iako ne može utjecati na sastavljanje bilješke koja se prilaže navedenim zapisnicima, o izradi bilješke će obavijestiti društvo Zagrebački holding d.o.o. Obrazlaže da postupke javne nabave procijenjene vrijednosti nabave jednake ili veće od 200.000,00 kn za robu i usluge, odnosno jednake ili veće od 500.000,00 kn za radove Grad Zagreb kao središnje tijelo za nabavu provodi u skladu sa zaključenim Sporazumom o reguliranju međusobnih prava i obveza u postupcima javne nabave i po ovlaštenju Društva te izrađuje i zapisnike o pregledu i ocjeni ponuda. Društvo je u navedenim slučajevima imenovalo jednog člana stručnog povjerenstva za javnu nabavu, koje je pripremalo i provodilo postupak javne nabave. Ako član stručnog povjerenstva za javnu nabavu Društva nije bio u mogućnosti potpisati zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda iz opravdanih razloga, o toj činjenici je obavještavao Grad Zagreb.

U vezi s agencijskim uslugama za privremeno zapošljavanje, Društvo navodi da je sastavni dio dokumentacije o nabavi troškovnik u kojem je iskazan ukupan brutotrošak rada na temelju broja izvršitelja, radnih mjesta i razdoblja za koje su organizacijske jedinice Društva iskazale potrebu. Navodi da se s obzirom na dužinu trajanja postupka, zakonske i organizacijske promjene, navedene potrebe mogu mijenjati.

Obrazlaže da se u ugovoru o ustupanju radnika koji se zaključuje s agencijom za privremeno zapošljavanje utvrđuje broj ustupljenih radnika, razdoblje na koje se ustupaju, mjesto rada, poslovi koje će obavljati, način i razdoblje u kojem naručitelj mora ispostaviti odabranom ponuditelju obračun za isplaćene plaće te propisi koji se kod naručitelja primjenjuju pri utvrđivanju plaće, kao i osoba koja je odgovorna za zastupanje naručitelja prema ustupljenim radnicima. Nadalje, obrazlaže da se vodi načelom dobrog financijskog upravljanja vodeći računa o ekonomičnosti i učinkovitosti poslovanja. Namjera je Društva da nakon isteka postojećeg ugovora u kolovozu 2021. neće pokretati novi postupak nabave za usluge privremenog zapošljavanja, o čemu je obavijestilo društvo Zagrebački holding d.o.o.

U vezi s jednostavnom nabavom roba, radova i usluga, navodi da je Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave od 8. lipnja 2017. propisano da nabavu procijenjene vrijednosti veće od 70.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn za robe i usluge, odnosno manje od 500.000,00 kn za radove, Društvo provodi dokumentacijom / pozivom za prikupljanje ponuda upućenom prema najmanje tri gospodarska subjekta i objavom na mrežnim stranicama naručitelja. Iznimno, ovisno o prirodi predmeta nabave i razini tržišnog natjecanja, može se provesti nabava dokumentacijom / pozivom za dostavu ponude upućenom prema manjem broju gospodarskih subjekata. Društvo obrazlaže da je postupilo prema navedenom Pravilniku kada je provelo postupke jednostavne nabave dokumentacijom / pozivom za dostavu ponude jednom gospodarskom subjektu zbog prirode predmeta nabave i razine tržišnog natjecanja. Navodi da nije uputilo i dokumentaciju / poziv za dostavu ponuda prema najmanje tri gospodarska subjekta jer nisu bili poznati gospodarski subjekti koji bi bili u mogućnosti izvršiti predmet nabave te je dokumentacija / poziv za prikupljanje ponuda objavljena samo na mrežnim stranicama. Društvo obrazlaže da je objavom poziva na mrežnim stranicama omogućeno da ponudu dostavi i veći broj ponuditelja, čime je ostvareno načelo transparentnosti i tržišnog natjecanja. Također, navodi da su Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave od 12. prosinca 2019. već izmijenjene neke odredbe, uključujući i odredbu koja se odnosi na pravila o pozivu za dostavu ponude gospodarskim subjektima ili objave na mrežnim stranicama. Društvo navodi da će razmotriti preporuku za poboljšanjem dokumentiranja procesa nabave kod iznimaka i ograničenja.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Društva za 2010., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2019. provjereno je je li Društvo postupilo prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2010.	Popis imovine i obveza provoditi u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu te Pravilnika o popisu imovine i obveza Društva.	-	provedeno
2.	Prihodi	2010.	Prihode na temelju prijenosa imovine od kupaca evidentirati u okviru prihoda budućeg razdoblja, a u prihode tekuće godine kroz vrijeme trajanja imovine.	-	provedeno
3.	Rashodi	2010.	Troškove amortizacije obračunati i evidentirati u skladu s Pravilnikom o amortizaciji.	-	provedeno
4.	Javna nabava	2010.	Postupke nabave provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.	-	provedeno

*Društvo nije bilo obvezno dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2010.

1.2. Društvo se nije očitovalo na status naloga i preporuka.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor

Bernard Mršo	predsjednik od 16. prosinca 2016.
Daniela Franić	članica od 15. travnja 2015., a od 26. travnja 2019. zamjenica predsjednika
Romina Benčić Škrinjar	članica od 17. lipnja 2015. do 17. lipnja 2019.
Tomislav Bilić	član od 17. lipnja 2015. do 17. lipnja 2019. te od 10. ožujka 2020.
Vlatko Kottinig	član od 18. travnja 2014.
Marica Dusper	članica od 5. veljače 2020.

2. Uprava

Ana Stojić Deban	direktorica od 31. prosinca 2018. do 1. travnja 2019.
Tomislav Mazal	direktor od 11. ožujka 2019.